

Verdun - smrt stotisočev

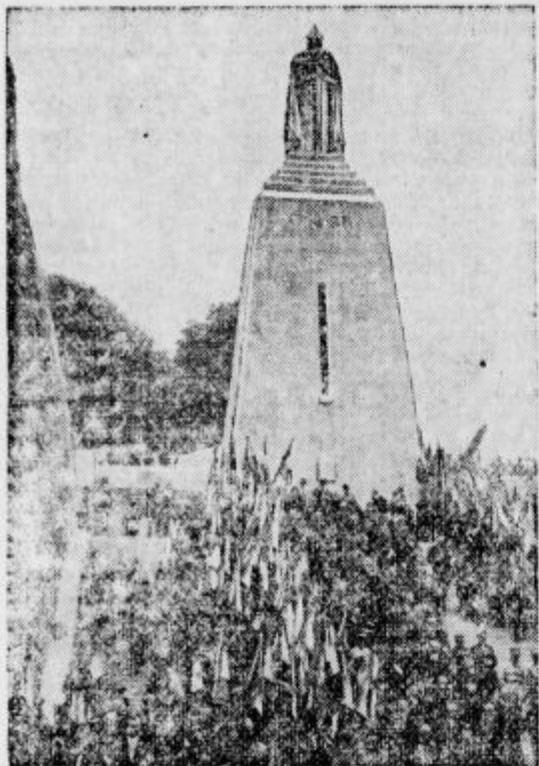
Obletnica verdunskega pekla

Pred Verdunom je pred 20 leti padlo tri četrt milijona mož

Verdunsko bojišče.

Ta mesec mineva 20 let, ko so se začeli tisti strahotni boji pri Verdunu, v katerih je izkrcavalo trideset milijonov mož. Ti boji bodo v zgodovini nemškega naroda živeli po strašnim imenom »verdunski peklo«. Kljub silnim naporom in nadčloveškemu junaštvu se Nemci ni posrečilo vzeti francoske trdnjave. V teh bojih, ki so se začeli z nemškim napadom v noči od 11. na 12. februar, je v teku leta 1916 padlo na francoski strani 362.000 mož, na nemški pa 336.831 mož, tako da sta oba naroda v tej bitki izkrcavala. Zgodilo se je sicer tako, kakor je hotel nemški general Falkenhayn, da so krvaveli Francozi, toda krvaveli so tudi Nemci in tu izgubili cvet svoje armade.

Spomenik pred Verdunom padlim stotisočev.

Nemški neuspeh je kljub žrtvam dvignil francoski pogum, tako da je Nemčija pred Verdunom doživela svojo veliko tragedijo. Zavzeli so Nemci sicer nekaj utrdb, dalje pa niso mogli, pa še od tu so jih Francozi avgusta meseca leta 1917 vrgli. Kri sto tisočev je v potokih lila za prazen nič.

V »Kölnische Zeitung« upokojeni nemški general Ernst Kabisch opisuje zgodovino bojev pri Verdunu, ki so zahtevali strahotne žrtve na obeh straneh, zlasti pa pri Nemcih. General Kabisch piše, da je nemški general von Falkenhayn v začetku decembra 1915 sklenil, započeti bitko pri Verdunu, da bi z njo leta 1916 lahko že izsilili mir. S tem, da na tem bojišču stre Francijo, bi najbolj udaril Anglijo, katero so obenem hudo stiskale nemške podmornice. Vendar pa Falkenhayn ni absolutno verjel v uspeh podmornic, zato si je hotel na ta način pomagati. Šel avstrijskega generalnega štaba Conrad von Hötzendorf je bil sicer mnenja, da bi kazalo najprej stisniti Italijo, nato skupno navaliti od dveh strani na Francijo ter tako onemogočiti tudi Anglijo na evropskem bojišču. Vendar pa Falkenhayn o napadu na Italijo ni hotel nič vedeti, ker ni zaupal Avstriji in ne njeni moči ter dobri volji.

Tega svojega načrta se je Falkenhayn tem bolj krčevito držal, ker je sodel, da so Francozi po zadnjih bojih precej izčrpani ter da francoska javnost izgublja potrpljenje. Falkenhaynu se je zdelo, da bi z zavzetjem Verduna tako podrl moralo francoskih čet in naroda, da bi bilo potem vojne kmalu konec. Ta načrt je potem predložil nemškemu cesarju, kateri ga je odobril in podpisal. Vendar o vsem tem svojemu avstrijskemu zavezniku ni hotel nič zgovoriti in je delal skrivaj. Avstrijski Conrad pa je vseeno slutil, da Nemci na zahodu nekaj pripravljajo, in sicer brez Avstrijecev.

Med tem je general Falkenhayn začel pripravljati svoj načrt, ki pa je bil tudi za Nemce nevar, česar pa Falkenhayn ni pomislil, oziroma na kaj takega ni računal. Nevarnost je bila najprej v tem, da bi se nemški načrt ne posrečil, vendar če bi zelo trpela morala nemške armade in zaledja, torej prav tisto, kar je bilo po načrtu namenjeno Francozom. Pa tudi druge vojaške nevarnosti je imel ta načrt, katere general Kabisch odkrito omenja. Vendar je bil Falkenhayn docela prepričan, da se mu bo načrt posrečil. Sicer ni dognano, ali je Falkenhayn res hotel vzeti Verdun, vsekakor je hotel tu izzvati veliko bitko, v kateri naj bi Francozi izkrcavali. Sam je dejal, »da hoče pri Verdunu Francozom nastaviti krvno sesalko, ki naj Franciji izsesa kri«.

Poleg tega pa je hotel udariti še s pomornicami. Zato — tako pravi sedaj general Kabisch — pa

o tem ni obvestil voditelja nemške zunanje politike Bethmanna, ki bi mu povedal, ali Nemčija more prevzeti na se odgovornost poostrenega podmorskega vojskovanja. Naredil pa je v svojem načrtu še eno luknjo: o vsem tem ni prav nič obvestil avstro-ogrškega šefa generalnega štaba, Conrad sam se je Nemcem ponudil, da je pripravljen pomagati na zahodni fronti, če tamkaj res kaj nameravajo, čeprav je pristavil, da bi bilo bolje udariti najprej na Italijo. Falkenhayn pa je odgovoril, da avstrijske pomoči na zahodu ne potrebuje, da pa bo, če bo treba, odpoklical nemške divizije iz Galicije. Conrad naj z avstro-ogrskimi četami le drži gališko in italijansko fronto, Nemci bodo s Francozi in Angleži že sami opravili. S tem je bil Conrad užaljen. Poleg tega pa so se začela nesoglasja v Srbiji. Po končanih bojih je Mackensen nekaj nemških divizij umaknil iz Srbije na levi breg Donave. Zato je sedaj Conrad 2. avstrijsko armado, ki je bila doslej pod Mackensenom, kratkoma odpoklical in sam začel prodirati proti Crni gori. To pa je zopet hudo prijel Falkenhayn, ki poslej Conradu ni hotel nič več povedati. Ta pa je slutil, da Falkenhayn na francoskem nekaj pripravlja, in se je sam začel pripravljati na ofenzivo proti Italiji. Velel pa je, da Falkenhayn o tem ne sme nič zvedeti. Tako sta oba vojskovodja šla svojo pot, kar se je hudo maščevalo. Strateška zgradba je v temeljih bila slaba — tako končuje general Kabisch svoj članek.

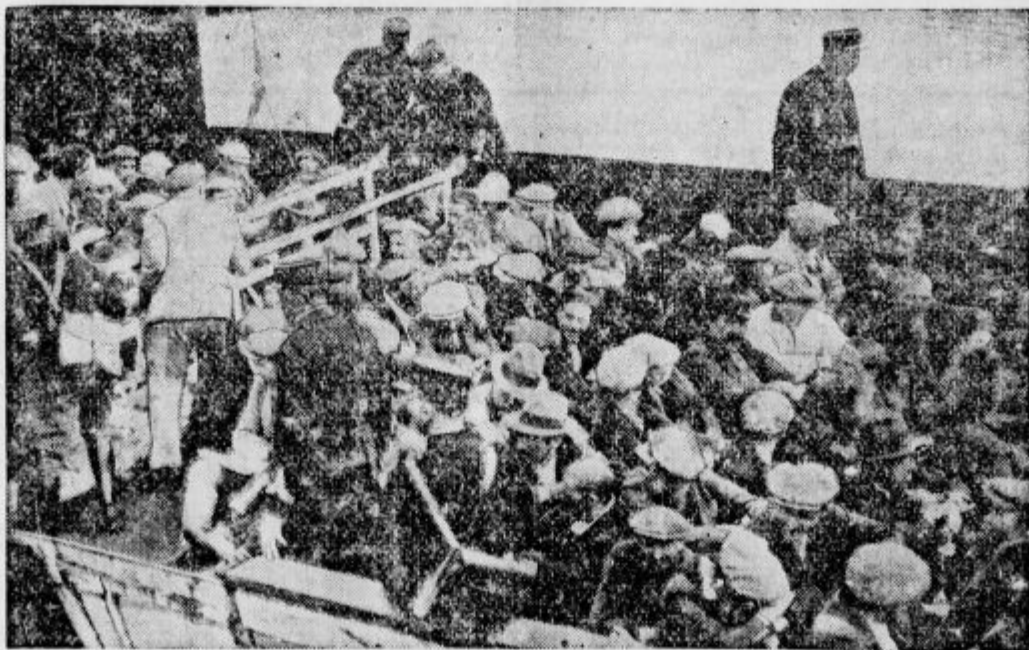
In še to lahko dostavimo, da je častihlepje dveh vojskovodij izkopal: prezgodnji grob stotisočev mladih ljudi, ki so razmesarjeni umrli na verdunskem bojišču zato, ker je nemški vojskovodja hotel po vsej sili dokazati, da ima on prav.

»Takole torej je z menoj: kadar ne morem zaspati, popijem en konjak; če ta ne pomaga, popijem še en konjak, in če še vedno ne pomaga, zvrnem še enega.«

»Kaj pa, če tudi ta ne pomaga?«

»Takrat mi je pa že vseeno, ali spim ali pa bdim.«

Na Hudičeve otoke — pojdejo marsejski atentatorji

Transport kaznjencev na Hudičeve otoke.

Pogled na Hudičeve otoke, kamor bodo prepeljali marsejske atentatorje, kateri so bili obsojeni na dosmrtno težko delo.

Poraženi poveljnik pobegnil v samostan

Iz italijanske Asmare poročajo listi, da je bivši vrhovni poveljnik premagane abesinske južne armade ras Desta vsak dan dobival od neguša ukaze, naj se opraviči. Seli, kateri so prihajali od neguša, so mu sirašno žugali. Boječ se neguševega maščevanja, je ras Desta odšel v koptski samostan, da tam najde zavetišče pred cesarjevim maščevanjem. Neguševa roka je sicer dolga, toda v cerkvi je preganjanja varen. Listi poročajo, da si neguš prizadeva pregovoriti menihe, naj bi mu izročili rasa Desto, katerega mora kaznovati, če noče, da bi trpel njegov ugled pri drugih knezih.

Italijanske izgube

Italijani so poročali 10. februarja, da so dotlej v Abesiniji zgubili le 844 mož. Abesinska vlada pa je na to italijansko poročilo izdala svoje obvestilo, v katerem naglašajo, da s takimi poročili Italijani hoče goljufati javno mnenje italijanskega naroda. Samo od 20. do 30. januarja t. l. so Italijani v gorovju Tembien v bitki izgubili na tisoče mož. V tem času je abesinsko armadno vodstvo moralo

sestaviti posebne vojaške oddelke, kateri so pokopali 1500 belih Italijanov ter 5123 črnih italijanskih vojakov. Poleg tega naglašajo abesinsko poročilo, da se je v januarski bitki na Tembienu Abesincem vdalo 333 aritrejskih Askarijev.

Evropski častniki vodijo Abesince

Angleški zunanji minister Eden je v ponedeljek v poslanski zbornici izjavil, da je vzel na znanje italijansko brezlično vest od 17. januarja. Ta italijanska vest trdi, da je v bitki proti ras Desti bilo vnovič ugotovljeno, da so vsi abesinski bataljoni pod poveljstvom evropskih častnikov, med katerimi je največ Angležev. Eden je pristavil, da je angleški poslanik v Rimu dobil nalogo, naj proti takim vestem ugovarja.

Iz Rima poročajo, da so vsi italijanski listi prinesli novico, da je angleški polkovnik Holt, vojaški svetovalec abesinskega cesarja.

500 ljudi zmrznilo v Ameriki

Take zime, kakršna sedaj že štiri tedne pritiska na Ameriko, ne poznajo tam že vse stoletje. Doslej je zmrznilo več ko 500 ljudi. Mnogo vasi je docela odrezanih od vsakega prometa. Ljudem teh krajev primanjkuje živila in kuriva. V državah Jova in Dakota so kmetje morali začeti kuriti s koruznimi storži, če so hoteli ogrevati svoje hiše. Ker je železniški promet mnogokje zaradi visokih zametov in mraza prekinjen, v ogrožene vasi dovažajo živež na saneh.

V New Yorku so prenapolnjena vsa zavetišča za brezdomce. V teh zavetiščih je doslej iskalo zavetja 7750 odraslih ter 150 otrok. Na cestah dela 26.000 brezposelnih, ki kidajo sneg. Reka Hudson je docela zamrznila. Otokoma Tangier in Smith, ki ležita v zalivu Chesapeake, morajo vojaška letala prinašati živež, sicer bi prebivalci umrli od lakote.

Gandijev sin postane kristjan

Gandijev sin Hiralal Gandhi je časopisom poslal pismo, v katerem sporoča, da hoče postati kristjan. Kristjan hoče postati, ker se načelno ne strinja s svojim očetom. Casnikarskim poročevalcem je rekel, da vendarle še ni docela odločen za ta korak, ker se pismeno še vedno pogaja s svojim očetom, kateri ga hoče pregovoriti, naj bi kaj takega ne storil.

Slepar z bacili jetike

V Waltropu na Nemškem so prijeli 43 let staro Franco Seilerja, kateri je od leta 1914 do danes državo ogoljufal za 90.000 mark. Seiler je bil leta 1914 poklican v vojaško službo kot šofer. Kmalu pa se je zgledal za bolnega, čes da ga je navijalec motorja udaril v prsi. Končno je Seiler močno obolel ter je dobil veliko invalidno rento. Bil je jetičen. Zraven pa je tožil, da ga močno boli v grlu ter da je vedno hripav. To je trajalo leta in leta. Pred nekaj časa so ga oddali na kliniko v Münster. Medtem, ko so poprej v njegovem grlu vedno pri vsaki preiskavi našli bacile jetike, pa jih pri preiskavi na kliniki v Münsteru niso našli. To se je zdravnikom čudno zdelo, zlasti ker so opazili v grlu čudne poškodbe. Sedaj so ga bolj natančno preiskali, in sicer ne samo njegovo grlo, ampak tudi njegov robec. V njegovem robcu so našli malo posodico s tuberkli. Sedaj je bila stvar jasna. Odprli so še njegov kovčeg, v katerem so našli

7 steklenic tuberklov, neko kisline ter ostro krtačo. Kisline in krtačo je potreboval Seiler zato, da je z njima drgnil svojo grlo in s tem povzročil hripavost. Na ta način je Seiler državo oškodoval za 90.000 mark, katere je kot invalid v teku več kot 30 let prejemal od države, dasi mu ni bilo nič.

Brodolomca. »Od lakote naju bo tukaj konec.« — »Nič se nikar ne boj, saj imam dovolj denarja pri sebi.«

* * *

»Atek, prosim, daj mi no en dinar!« je zaprosil Janezek.

»Očka, ali bi mi dal 10 dinarjev?« je povpraševala hčerka.

»Oče, nujno potrebujem dva kovača,« je izjavil najstarejši sin, ki hodi na višjo gimnazijo.

»Ljubi Tone, bodi no tako dober in mi daj 100 dinarjev!« je prosila žena.

»Za božjo voljo, otroci, kaj se je pa zgodilo, da hoče vsi imeti denar od mene?«

»Ali si pozabil, dragec, da je jutri tvoj god?«

SLOVENECE

pred 60 leti:

V torek 15. februarja 1876.

POLITIČNI PREGLED. Avstrijske dežele.

Česki listi objavljajo volilni oklic staro-česki in imenik kandidatov za volitve v deželni zbor. Oklic povdarja stanovitnost, s katero česki narod brani svoje starodavne pravice; ker več ko tisoč let narod od nikogar ni sprejel kake postavbe ali kakega davka razun od sebe in svojega kralja. Pravice svoje hoče braniti tudi znanprej, ker narod, ki se prostovoljno odpove samoupravi, samega sebe živega pokoplje ... Oklic povdarja, da orožja nasprotnikov so skrhana, od njih v podjarjenje Čehov napravljena dela-podrtja, še glasoviti Charbus v lastno sramoto premagan; ... zato naj se vsi v edinosti in složnosti zbero okoli voditeljev svojih s trdnim sklepom brezpozgovno nikomur se ne podvreči, sicer pa radvoljno roko podati k spravi vsem, ki so dobre volje! Živeli vrli Čehi!

Vnanje države.

Bismark je poslal kardinala Hohenloha v Rim, da bi posređeval med vlado nemško in papežem. Pa Hohenlohe predobro pozna sv. Očeta in še ni v misel vzel, kakaj je prišel, dasi je bil že večkrat pri papežu.

Laški minister Sella je prišel zaradi razprav o ločitvi južne železnice na Dunaj.

IZVIRNI DOPISI.

Iz Štajerskega, 8. februarja. Tudi volilci šentlarskega okraja so se bili 6. t. m. v sobani g. Ledererja pri sv. Lenartu zbrali, da bi se posvetovali o kandidatu za deželni zbor štajerski ... Po nasvetu dr. Srnce je zboru predsedoval župan gospod Pečovnik, prof. Pajk pa je spisoval zapisnik. Prvi je govoril dr. Srnce ter zbranim naznanil, da so rodoljubi okraja mariborskega za kandidata postavili g. dr. Radaja. Potem je dr. Radaj razvijal svoj program, v katerem je povdarjal, da se bode potegoval za ravnopravnost jezika slovenskega ne samo v nižjih ampak tudi v višjih šolah. Katoliška cerkev naj bo samoupravna, med obema gosposkama naj vlada mir. Opominjal je dalje na preveliki izvozni col, ki je kriv, da se domači pridelki ne morejo lahko prodati, na stroške, ki jih prizidevajo okrajni zastopi in ki so krivi, da je davek čedalje večji. Konečno je prosil, da naj mu kmetje sami razodenejo svoje želje. To so tudi storili in enoglasno zahtevali, da bi se hudodelniki ostreje kaznovali, okrajni zastopi odpravili, otroci v šolah manj predmetov pa tistih bolje učili, da bi se župani z nepotrebnimi pisarijami ne nadlegovali ... Zbrani so enoglasno z veliko navdušenostjo g. Radaja sprejeli za svojega kandidata in navdajajo nas veselo upanje, da bomo pri volitvi tudi zmagali.

RAZNE RECI.

— Dosedanji poštni zavitki za denarje (Postämhl. Geldbriefcouvert) se smejo rabiti le še do 1. aprila t. l., odlej pa le novi, ki se ravno tiskajo v dvorni tiskarni. Kdor bo v kakem drugem zavitku pošiljal denarje, jih bo moral zapečatiti s 5 pečati.

— Koroška hranilnica je darovala 68 Uršulinarjem v Celovcu 400 gl. za ustanovitev nove kmetijske in rudarske šole v Celovcu pa 55.000 gl. To je velikodušen za občinstvo gotovo jako koristen dar.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službo dobe

Sprejemno

2 ženski pisarniški moči s prakso, perfektnim znanjem slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika, stenografije, knjigovodstva in korespondence. Ena je namenjena za knjigovodstvo, druga za korespondenco. Lastnoročno pisane ponudbe s prepisi spričeval je poslala do 17. t. m. v upravo »Slov.« pod »Stalno mesto« št. 1940. (b)

Frizerka

dobra, zmožna trajne, vodne in železne odnalcije, dobi stalno službo. Frano Zabjek, Ljubljana, Krakovski nasip 26. (b)

Posredstva

Vilo

z 2 stanovanjema in krasnim, velikim vrtom, ugodno prodam. 25 minut od glavne pošte. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Ljubljana mesto« 1979 (p)

Denar

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka Ljubljana Krekov trg 10

Hranilne knjižice

vseh zavodov lahko prodaste ali kupite proti takojšnjemu plačilu — najugodnejše potom Trg. ag. bančnih poslov Planinšek Alojzij, Ljubljana, Beethovnova ul. 14-L, telefon št. 35-10 (d)

Stroji za plisiranje

vseh velikosti po najugodnejših cenah. Brezobvezne ponudbe pošlje

A. Guttmann - Zagreb - Martičeva 4
Tel. 58-21 Specialna trgovina tekstilnih in ostalih šiv. strojev

DENAR

na hranilne knjižice, posredovanje za nakup in prodajo hranilnih knjižic in vseh vrednostnih papirjev (Vojne škode, Zadolžnice Mestne občine ljubljanske, delnice Znanstvene banke) in vse bančne in kreditne posle vam izvede najugodnejši Alojzij Planinšek, trg. ag. bančnih poslov, Ljubljana, Beethovnova ul. 14-L, telefon 35-10. (d)

Hranil. knjiž. ce

vseh bank in hranilnic kupimo ter plačamo takoj. Bančno kom. zavod v Mariboru

Hranilne knjižice

Ljubljanske kreditne banke v zneskih od 10.000 do 150.000 Din - kupimo. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Kreditna takoj« št. 1933. (d)

Objave

Elektrarna

na Češnjici je naprodaj dne 16. marca 1936 ob 9. na dražbi pri sodišču v Škofji Loki. Cenjena je na 478.240 Din. Najmanjši ponudki 239.244 Din. Podatke da pisarna dr. Zirovnika Janka, Ljubljana, Knafjeva ulica 2. (a)

Sodna dražba

gostilniške hiše v Stožicah pri Ljubljani se vrši dne 20. februarja ob 11 dop. na sreskem sodišču, soba št. 16. Izključna cena 66.000 Din. Pogoji ugodni.

Prodamo

Vsa zimska oblačila smo znižali 10—15%. Anton in Vladimir Presker, Sv. Petra cesta 14. (l)

Pisalni stroj Erika

s kovčgom, prodam za 1500 Din. Matelič, Ljubljana, Emonska cesta 10a.

Mizarji!

Vse mizarске potreščine dobite najceneje samo v železnini Wiener, Zagreb, Ilica 55. (l)

POZOR!

Vse vrste

bosanskih preprog

po namiznih cenah dobite v novo odprti trgovini

Kopitarjeva ulica št. 1
Osman Hasovlijević
Bogata zaloga

Polnojarmenik

75 do 85 cm razpona, rabljen, dobro ohranjen - s kugličnimi ležaji - potrebujemo. Ponudbe poslati: Paropila, Bihač. (l)

Telefon 2059

PREMOG
KARBOPAKETE
DRVA, KOKS nudi

Pogačnik

Bohoričeva ulica št. 5.

Mizarji!

Vsakovrstno okovje za okna in vrata, pohištveno okovje, mizarško orodje in vse železninske potreščine dobite najceneje pri tvrdki Fr. Stupica, železnina, Ljubljana, Gosposvetska 1. (l)

Inserati
v »Slovencu«
imajo največji uspeh

Skozi 125 kontrolnih mest mora vsak
PHILIPS RADIO
predno gre v prodajo.

Solidno delo, prvovrsten material in zadovoljstvo kupcev
so razlogi, da vsi zahtevajo **PHILIPS**

ODBOR SLOVEN. KAT. AKADEMSKEGA STAREŠINSTVA
naznanja tužno vest, da je umrl naš zvesti tovariš

LUKA ARH

profesor na zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano

Pogreb bo dne 15. februarja 1936 ob 9 dopoldne iz omenjenega zavoda na pokopališče v Št. Vidu nad Ljubljano. Ohranimo ga v trajnem spominu!

Ljubljana, dne 14. februarja 1936.

Zahvala

Za številne dokaze iskrenega sočutja ob smrti mojega nad vse ljubljene soproga, brata, strica in avaka, gospoda

Kajtna Antona

za poklonjene prekrasne vence in cvetje se vsem prav prisrčno zahvaljujem. Posebej me veže dolžnost zahvaliti se g. zdravniku dr. Jenšterlu za njegov trud in skrb, ki jo je imel za časa njegove bolezni. Posebna zahvala prečastiti duhovščini, stanovskim tovarišem za spremljanje, pevcem prosvetnega društva za ganljivo petje. Posebej preč. gospodu svetniku Gašpariču za tolažilne besede, in tovarišu g. Tomanu, korporacijam stavbinske zadruga in društev, ter končno vsem mnogoštevilnim prijateljem in znancem, ki so blagega pokojnika spremlili v prerani grob.

Trbovlje, dne 12. februarja 1936.

Zalujoča žena.

Tinčkove in Tončkove prigode

254.

Svidenje je sladko.

»Tako, zdaj pa brez skrbi lahko splezamo z drevesa in odidemo nazaj na prod.« je dejal Primožek, ko se je morje umirilo.

Poskakali so na tla in jo ubrali proti reki. Kuža Muki je spet hrabro korakal naprej, zadovoljno migal z repkom in molel jezik iz ust, kakor da ga nekomu škodoželjno kaže, češ: »Slek, slek, pa sem tel!« Je bil vrl kuža najbrž na žive in mrtve prepričan, da se je razbesnjeni val samo zaradi njega pognal nazaj v reko...

Ko so prispeli na kraj reke, so dečki ostrmeli in kar verjeti niso mogli svojim očem: njihov splav, ki je bil še nekaj minut prej igrača valov sredi reke, je ležal pred njimi na produ.

»Zivijo!« so dečki začeli veselo kričati in skakati od tal. Tudi Muki se je nekakrat od samega veselja prekucnil in navdušeno zalal: »Hov, hov, hov!«

Inserirajte v »Slovencu«

Ludwig Ganghofer:

13

Grad Hubert

(Roman.)

Ko je Katica zapazila, da je miza pognjena samo za dva, je vprašala: »Fric, kje je teta Gundi?«

»Milostiva gospica je odšla ter zahtevala sifon in ledene kroglice.«

»O, ti, usmiljeni! Zdaj jo spet glava boli!« Katica je odbežala.

Ko se je po nekoliko minutah vrnila, je plaho sporočila: »Zaklenila se je! Ubožica!«

Zdelo se je, da Tasilo ne posluša. Pravkar je bil začel jesti in med tem ko je z desnico v počasnih presledkih nosil k ustom čajno žličko ali vilice, je držal v levi časopis pod svetiljko, ki jo je bil bliže primaknil. Šele ko je zaropotal Katičin krožnik, se je zdelo, da je opazil sestrin prihod ter je hotel dati časopis iz rok.

»Le pusti, Tas!«

»Če dovoliš, podnevi nimam nič časa za to.« Zeljno se je zatopil v pretrgani članek.

Tiha četrt je minila. Katica je vstala. »Ti boš seveda še delal po večerji!«

Tasilo je odlašal z odgovorom in fina rdečica se je pojavila na njegovem čelu. »Kasneje seveda. In ti?«

»Kaj naj počnem? Ti imaš delo, in teto Gundi boli glava. Spet grem, lahko noč, Tas!«

Poljubila ga je, postala pred njim in zdihujoč rekla: »Tas, ti si se postaral!«

»Misliš?« Čudno zasanjano se je smehljaj. »Jaz mislim, da se moja mladost šele pričinja.«

Katica se je prisiljeno nasmehnila. »To je gromozansko smešno! Mladost dehti po rožah, ti po aktih. Ubogi Tas! Na, lahko noč!«

Hotela je oditi. Brat jo je trdo prijel za roko. Njegove oči so se lesketale in zdelo se je, da leži priznalna beseda na njegovem jeziku, pa se je spet nasmehljaj. »Lahko noč, ti otrok!«

Katica se je odplazila, postopila skozi vežo, kjer so po stenah nalabno drgetale blodne sence številnega rogovja ter se povzpela po stopnjicah Stokaje je odprla vrata svoje sobice, stopila v temo ter našla luč. Mali prostor je bil videti prijeten, a ni izdajal, da stanuje tu hči plemenitaša, čigar imetje so cenili na milijone.

Grof Ege, ki se na svojih lovskih pohodih, kadar je veljalo napraviti dober plen, ni bal prenočevati na golih tleh, tudi svojih otrok ni nikoli razvajal; in sicer le napol iz prepričanja, napol pa radi neke lastnosti, za katero je varčnost najmilejša beseda. Stiskaril je pri vseh stvareh, ki se niso tikale lova. Njegovi trije sinovi so imeli skopo odmerjene deleže, toda njegovi jeleni zimske krme v izobilici. S Frankovskega je naročil najsočnejše deteljine, z Ogrske najboljšo koruzo, iz Maina najdebelejšega kostanja.

Najcenejše predmete za Katičino sobico, ki so jo uredili preteklo poletje za godno samostansko ptico, so pač naročili iz bližnjega mesta. Pohištvo je bil pa izdelal jezerskega krčmarja mizar. In tapetiranje je bil prevzel Caver-Vastl, vaški sedlar, ki je drugače užival sloves vseznala in je v gradu Hubertu veljal za neke vrste svetvorja.

Stvar se ni bila povsem slabo končala. Bela volnina z meglomodrimi pasovi je dobro pristojala brezbarvno uglajeni lipovini. Nato svetla tapeta.

Sobica je bila videti kot da je sveža prišla iz perila. Deske so bile gole brez preprog. Le pred posteljo je ležala siva jelenja koža. Miza, komoda dve polici in vsi drugače uporabljivi prostorički so bili nagosto obloženi z lično šaro, s kolonami fotografij v bleščečih okvirjih, med katerimi je prevladovala večja, s francoskim posvetilom popisana slika višje šolske sestre kot pastirica nad čredo.

Katica je hotela zapreti okno. Zunaj je čeblljal vodo-met in vzhajajoča mesečina je že padala na drevesne vrhove. Zamišljeno se je Katica ozrla v to zmešnjavo temnih senc in somračne luči; namesto da bi zaprla okno, se je spustila na stol ter se naslonila z obema rokama na napustek. Pred njenimi sanjajočimi očmi se je predla mesečina vedno dalje, prepredajoča obrise listja s koprenastimi hlapi. Okolica se je stopila z daljo v en sam bledosiv ton, tako da se je širno površje vrhov s parkom, travniki in gozdom videlo skoraj kot z motno somračno zastrla nepregledna pustinja.

Pred Katico je oživila slika: iz somračja se je pojavila zapuščena vijugasta steza, hrapava od kamenja, obrasla z nizkim trnjem in med trnjem je ležalo onemogo telo nekega genija z boleznimi potezami, oblečenega v razcapane krpe.

»Kako žalostno!« so nalahno vztrepetale Katičine ustnice. Tako globoko se je bila pogreznila v ta spomin, da je preslišala korak, ki je šel počasi preko gramoznih tal pod njenim oknom ter je onemel v brestovem drevoredu.

Tri tedne še trajajo ugodnosti, ki jih nudi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani s svojimi lepih in zanimivih knjig po izredno nizkih cenah in na mesečne krasne kolekcije knjig po 16 strani obsegačih, ilustriranih obroke. Pisite takoj!